

AJALOO AINEKAVA

põhikooli 7.klassile

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

7. klassi õpilane:

- 1) teab mõnda ajaloolist asunit, selle tekkimise ja kujunemise põhjusi;
- 2) kasutab asjakohaselt aja mõistega seonduvaid õpitud sõnu, lühendeid ja fraase;
- 3) tunneb mõningaid iseloomulikke sündmusi kodukoha ja Eesti ajaloost ning seostab neid omavahel;
- 4) hindab materiaalsel keskkonda kui ajaloosündmuste peamist kandjat; toob näiteid muinasaja ja vanaaja kohta;
- 5) mõistab vanaaja kultuuripärandi tähtsust inimkonna ajaloos ning esitab näiteid erinevate kultuurivaldkondade kohta;
- 6) mõistab, et ajaloosündmustel ja -nähtustel on põhjused ja tagajärjed, ning loob lihtsamaid seoseid mõne sündmuse näitel;
- 7) teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest, töötab lihtsamate allikatega ja hindab neid kriitiliselt;
- 8) väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, koostab kava, lühijuttu ja kirjeldust ning kasutab ajalookaarti.

2. Õppesisu - 70 tundi

Keskaegse Euroopa kujunemine – 7 t.

Kuningad ja rüütlid – 5t.

Külalik elutegevus – 5t.

Elu linnas – 9t.

Kirik ja klooster – 7t.

Riik keskajal – 5t.

Keskaegses Euroopas naabrid – 8t.

Laienemine kristliku Euroopa – 5t.

Eestimaa keskajal – 5t.

Haridus tehnika areng, ja tehnoloogia keskajal – 4t.

Hiliskeskaeg või Varauusaeg – 10t.

3. Õpitulemused

Õpilane:

1. kirjeldab läänikorda, feodaalset hierarhiat, seisuslikku ühiskonda, naturaalmajandust ning talupoegade ja feodaalide elulaadi; teab kiriku osa keskaja ühiskonnas nii kultuuripärandi säilitajana kui ka maailmapildi kujundajana;
2. teab, kuhu tekkisid keskaegsed linnad, ning kirjeldab keskaegse linna eluolu;
3. iseloomustab Frangi riigi osatähtsust varakeskaegses ühiskonnas ja Frangi riigi jagunemise tagajärgi;
4. iseloomustab araabia kultuuri ja selle mõju Euroopale, näitab kaardil araablaste vallutusi;
5. kirjeldab viikingite elu, nimetab ja näitab kaardil nende retkede põhisuundi;
6. toob esile ristisõdade eesmärgid ja tulemused;
7. nimetab Eesti muinasmaakondi ja suuremaid linnuseid, iseloomustab eestlaste eluolu muinasaja lõpul, Eesti ristiusustamist ning muistset vabadusvõitlust;
8. teab, kuidas kujunes Bütsantsi riik ja tekkis Vana-Vene riik; teab, kes olid Karl Suur ja Justinianus I, Kolumbus, Martin Luther ja Leonardo da Vinci ning iseloomustab nende tegevust
9. teab, kuidas mõjutasid varauusaegset ühiskonda maadeavastused, tehnoloogia areng ja reformatsioon;
10. kirjeldab Eesti arengut 16. sajandil, majanduse ja linnade arengut ning reformatsiooni mõju;
11. seletab Liivi sõja põhjusi ja tagajärgi; seletab mõisteid *paavst, patriarh, piiskop, preester, munk, nunn, senjäär, vasall, feodaal, pärisori, Inglise parlament, raad, tsunft, gild, Hansa Liit, Mõõgavendade Ordu, Liivi Ordu, romaani stiil, gooti stiil, koraan, Muhamed, mošee, Meka; maadeavastused, reformatsioon, protestandid, luteri usk,*

4. Hindamine

- Kujundav
- Jooksev
- Kokkuvõttev (veerand, aasta)

Jooksva hindamise puhul õpilasel peab olema mitte vähem kui 3 jooksvat hinnet, mille alusel moodustab veerand lõplik hinne.

Jooksev hindamine sisaldab:

- Hinded suulise vastuse eest
- Hinded kirjaliku küsitluse alusel
- Testimine
- Praktilised tööd
- Referaat
- Iseseisvad tööd
- Uurimistööd

- Kontrolltööd

5	<p>1) Analüüsib kriitiliselt infot, erinevaid teabeallikaid, sh ajalookaarte ja seisukohti, hindab allika või käsitluse usaldusväärsust, eristab fakti arvamusest; selgitab sündmuste või protsesside erineva tõlgendamise põhjuseid.</p> <p>2) Kasutab ajaloolist sõnavara väga heal tasemel.</p> <p>3) Korrigeerib oma eksimusi, koostab uurimusi ja kaitseb oma uurimistööd.</p> <p>4) Funktsionaalne kirjaoskus lai (kriitiline mõtlemine, arutlusoskus, järelduste tegemine ja seoste loomine ning oma seisukoha kujundamine ja põhjendamine).</p> <p>5) Osaleb diskussioonis aktiivselt. Osaleb muuseumitundides aktiivselt.</p> <p>6) Kasutab IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks.</p> <p>7) Allikaanalüüs - leiab olulise info, oskab selle tõlgendada ja kommenteerida. Leiab info erinevatest teabeallikatest (sh tööd kaartide, dokumentide, allikmaterjali ja piltidega) oskab seda infot kasutada, kriitiliselt hinnata ja analüüsida.</p> <p>8) Tunneb ajaloolaste mõisteid ja fakte ja oskab kontekstis kasutada.</p> <p>9) Tunneb ajalooliste ajastute iseloomulikke tunnuseid ja vaimulaadi. Tunneb ajalooliste ajastute iseloomulikke tunnuseid ja vaimulaadi</p> <p>10) Ajas orienteerumise oskus väga hea - mõistab seoseid, eristab fakti arvamusest.</p>
4	<p>1) Orienteerub erinevatest teabeallikatest (sh ajalookaardid). Saab aru, et ajaloosündmusi võib alati mitmeti tõlgendada.</p> <p>2) Kasutab ajaloolist sõnavara pisavalt.</p> <p>3) Funktsionaalne kirjaoskus piisav.</p> <p>4) Osaleb diskussioonis. Osaleb muuseumitundides haruharva.</p> <p>5) Kasutab IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks.</p> <p>6) Allikaanalüüs - leiab olulise info ja kommenteerida.</p> <p>7) Ajaloolaste mõisteid ja fakte tunneb puudulikult ja eksib nendes kontekstis kasutades.</p> <p>8) Ajas orienteerumise oskus nõrk (mõistab seoseid ebapiisavalt).</p>
3	<p>1) Orienteerub erinevatest teabeallikatest (sh ajalookaardid). Saab aru, et ajaloosündmusi võib alati mitmeti tõlgendada.</p> <p>2) Kasutab ajaloolist sõnavara pisavalt.</p> <p>3) Funktsionaalne kirjaoskus piisav.</p> <p>4) Osaleb diskussioonis. Osaleb muuseumitundides haruharva.</p> <p>5) Kasutab IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks.</p> <p>6) Allikaanalüüs - leiab olulise info ja kommenteerida.</p> <p>7) Ajaloolaste mõisteid ja fakte tunneb puudulikult ja eksib nendes kontekstis kasutades.</p> <p>8) Ajas orienteerumise oskus nõrk (mõistab seoseid ebapiisavalt).</p>
2	<p>1) Orienteerub erinevatest teabeallikatest (sh ajalookaardid) ebapiisavalt.</p> <p>2) Kasutab ajaloolist sõnavara ebapiisavalt.</p> <p>3) Funktsionaalne kirjaoskus ebapiisav (kriitiline mõtlemine, arutlusoskus, järelduste tegemine ja seoste loomine ning oma seisukoha kujundamine ja põhjendamine puudub).</p> <p>4) Ei osale diskussioonis. Ei osale muuseumitundides.</p> <p>5) Ei kasuta IKT vahendeid info hankimiseks ning oma töötulemuste esitlemiseks.</p> <p>6) Allikaanalüüs - ei leia olulist infot ja ei oska seda kommenteerida.</p> <p>7) Ajas orienteerumise oskus puudulik (ei mõista seoseid).</p>

5. Õppekirjandus

- Инна Пыльтсам-Юрьо, Пяртель Пийримяэ, Урсула Вент. Средние века. Учебник по истории для 7 класса. Части 1 и 2, AVITA.
- Инна Пыльтсам-Юрьо и др. Средние века. Рабочая тетрадь для 7 класса. Части 1 и 2, AVITA.

6. Õppevahendid

- ИКТ
- ajaloo kaardid
- ajaloo allikmaterjalid
- karikatuurid